

א.ב.

פרוטוקול מס' 42/ג
מישיבת ועדת הכלכלה
סיום ב', כ"ד באב תשי"ד - 23.8.54
בשעה 19.20

הצעות:

- א. כהן - היו"ר
- י. אורי
- ע. מיטון
- ד. פלדמן

מזמנים:

- סר גוטגלד - מסרד החקלאות
- ד"ר פרוינד - מסרד החקלאות
- סר ארדי - מסרד החקלאות
- סר שלגי - מסרד המספטים
- ד"ר גרינוולד } איגוד הציידים בתל-אביב
- סר ורבר }
- סר ון-חלדר - איגוד הציידים בחיפה.

סדר-היום:

חוק להגנת חיות הבר, תשי"ד - 1954.

היו"ר א. כהן:

בציגי הסועצות האזוריות שהסתתפו בישיבה האחרונה, העמידו בפנינו כמה שאלות: האמלה של שטח סותר וסטה אסור לציד במסקים, הם מבקשים רשות לעצמם להחליט באיזה שטח בתחום שיפוטם סותר לצוד; בפידה ותינתן רשות לציד במקום סטויים - הם מבקשים לעצמם זכות קדיטה, באזור שיפוטם. כן הם מעוררים את בעיית המסקים הדתיים המתנגדים באופן עקרוני לציד, ובפרט בשבת.

סר גרינוולד:

כידוע, היה איגוד הציידים לפני מלחמת השחרור הסנואה להגנה, והיום אנו עוסקים לא רק בציד אלא גם בקליעה. כמו-כן אנו נכנסים למקומות בארץ שהם ריקים ונידחים ואיש לא היה נכנס לשם מבלעדינו, דבר שהוא טוב גם בגלל המסתנבים. אנו רוצים ליהנות מהספורט שלנו, שהוא ספורט חוקי בהחלט. לדעתנו אין צורך בחוק זה. במעייפים 1 ו-15 נותן חוק זה, כפי שהוא קיים עתה, סמכויות רחבות לטר החקלאות להתקין תקנות. לדעתנו זהו דבר רצוי, והחוק - כפי שהוא מוצע עתה - איננו מתקן את החוק הקיים, אלא מחסיר.

אנו מתנגדים בעיקר למעיף 4 כפי שמוצע.

בחוק הקיים כתוב: ציד אסור בתוך 500 מטר מהבית האחרון בכל כפר או עיר. זה היה טוב. אולם, בהצעה החדשה נכתב: לא יצוד אדם בתחום 500 מטר מבית, וכו'... ולא בתחום 100 מטר מהכביש. פיסקה זו עושה את הציד בלתי אפשרי. לדעתנו מרחיק לכת מעיף 4 יותר מדי. מאה מטר מכל כביש בארצנו - ישנו כביש אחר. החוק המוצע לקוח מהחוק הקנדי, שסם יש כטובין ערך אחר ל-100 מטר מהכביש.

אנו מתנגדים גם למעיף 11. מעיף זה אומר

שבית-המספט יכול להחרים כל דבר שסימט לציד, בטקרה שנעברה עבירה. כלומר: אפשר להחרים - בטקרה של עבירה - לא רק את הציד, את המלכודת ואת התחטוטת - אלא גם את הנסק ואת הרכב, דבר שהוא חסור

מר גרינוולד:

ביותר. כי גם במקרה של רצח לא חלה החרטה, ומדוע דוקא כאן?

סעיף 13 מדבר על עונשים. אם אני עומד
סמוך לכביש וזורה - אפסר להכביש אותי למאסר של שנתיים ו-500 לירות
קנס. צריך להיות יחס בלשהו בין העונש הטכנימלי הקיים עתה - שהוא
20 לירות - לבין העונש המוצע, ביחוד שהעבירות אינן מרובות כל-כך
בשטח זה של הציד, ולא היה סיבה מיוחדת להחמרה פתאומית זו. אצלנו
קוראים "ציידים" לכל מיני אנשים שרכשו רובה טו-טו, ויורים בו להנאתם.
בתל-אביב בלבד נמכרו 700 רובים כאלה, בו בזמן שאין בתל-אביב אף
מטווח אחד. אנו טכניקים שיהיה סעיף בחוק יגדיר בדיוק מהו "ציד",
אבל לא בצורה כפי שהוצעה כאן.

מה שנוגע למועצות האזוריות - הרי דרישותיהן
בלתי מוצדקות בהחלט. בקיבוצים לוקחים רובה המיועד לספירה, וצדים בו.
לשם כך אין לאחד עלינו את הציד ולסמור לקיבוץ את הזכות הזאת. אחרי
כל המסים ששילמנו למסדר החקלאות ולכל מיני מוסדות אחרים - לא ייתכן
שנצטרך לקבל אישור גם מהמועצה האזורית היכן מותר לנו לצוד והיכן אסור.

בסעיף 5 היה רצוי להוסיף סעיף קטן האומר
שברובה זעיר אסור לצוד. בכלל היה רצוי לא לטהר בחקיקת החוק המוצע
ולחכות עד שיתלבנו הדברים היטב.

מר ורבר:
תכונה ראשונה של ציד היא: חובבות טבע. אם
אין לו חובה לטבע - הוא לא יצוד. אנו סווסתים
את עונת בעלי-החיים, ואין אנו מרשים לצוד ללא כל תכנית.

הטו-טו הוא רובה לקליעה למטרה. יש לו קלע
זעיר, העף למרחק של קילומטר וחצי. הוא אינו כלי מתאים לציד. מטמטים
בו בעיקר אנשים שאינם ציידים, ויש להוציא חוק רציני נגד הסיסוס
ברובה זה סחוץ למטווחים. ישנם בארץ פקחי-ציד המונעים בעד אפשרות של
ציד ברובה זה.

מה שנוגע לטענת המועצות האזוריות לזכות
קדימה - חיות הבר אינן שייכות לאיש, הן שייכות למדינה, בפרט כשאיש
אינו מטפל בהן. כל הקרבה בין בעלי הקרקע לבין העוף הנקלע אליה במקרה,
היא מקרית בלבד, ואינה צודקת.

מה שנוגע למרחק של 500 מטר מבית: - 500 מטר
מבית בכפר זהו מרחק הגיוני. אולם הארץ מתפתחת, והבתים צצים בכל מקום.
אם יש במקום כלשהו בארץ בית אריזה בפרדס מסויים - אין טעם לא לצוד
בסביבתו. הוא הדין בכפרים בטווחים שאינם אינו גר בהם.

י. אורני:
אם ייכתב בחוק בפירוש "בית-טגורים" במקום
"בית", האם יספק אתכם הדבר?

מר ורבר:
זה יהיה יותר טוב - אבל לא מספיק. הוא
הדין בענין הכביש. סמתיים מטר טהכביש -
טאה מטר מכל צד - זהו מרחק רב מדי, ביחוד באזור כיצות, ואם ניתן
לחיה להתחמק במרחק כזה - קשה יהיה לתפוש אותה בכלל. ברור שאסור
לצוד על הכביש סמוך אוטובוס - אולם המרחק של 100 מטר טהכביש הוא
גדול מדי.

מה שנוגע למועצות האזוריות: - הגענו אתם
להסדר לפני זמן מה. הבעיה איננה הסגת הסדר עם המועצות האזוריות -
הבעיה היא של ספירת ההסדר על-ידי כל מועצה ומועצה. ישנם אצלם ציידים
הנקראים "ציידים-טבת", היוצאים מדי שבת לצוד. אין הם ציידים, אין הם
בקיאים ואינם שומרים את כל החוקים והכללים החלים על ציידים. מה שנוגע
לבקשת רשות מהם לצוד בשטחם - יהיה טגווח להעיר אדם שנתנו בשעה שלוש
בבוקר כדי לבקש ממנו רשות לצוד במקום בשעה ארבע-וחצי. טבע הדברים
הוא שצייד בעל רשיון דואג לטפוח יחסים טובים על כל השכנים והמסקים
בסביבה. אנו צדים בשביל המסקים את כל החיות הטזיקות הפוטטות בטביבה,
לפי הזמנתם. גם המסקים הדתיים הטנגדיים לציד, פנו אלינו בבקשה לצוד
להם ארנבות וחיות טזיקות אחרות שהזיקו להם.

א.ב.

סר ון-הלדר:

ישנם שני איגודי ציידים בארץ: בתל-אביב ובחיפה. אני נציג איגוד הציידים בחיפה. אין אני מבין מדוע צריך להיטיב אצלנו את החוק יותר משהיה עד כה. אינני מבין גם כמה החוק המוצע טוב יותר מזה הקיים - פרט לענשים שהם חמורים בו הרבה יותר. לי יש רשיון ציד באירופה - אני צד בהולנד ובסקוטלנד. אני מכיר את חוקי הציידים - ואני חושב שהחוק אצלנו, בהשוואה לאירופה - יהיה חמור מדי. החוק כפי שהוא מוצע מוכיח על אי-אמון כלפי הציידים וכלפי סדר הצייד של מדינת ישראל.

הטעיף הגרוע ביותר הוא טעיף 4. מחר יקיסו במקום נידח כלשהו אוהל בדורים. מבחינת החוק זהו בית-מגורים. ואם נצטרך להתרחק 500 מטר מכל אוהל כזה?

אשר לקיבוצים הדחילים: - אני מקבל בכל שנה סמירת-צבי, עין-הנציב, סדה-אליהו, טענות מדוע לא באנו בזמן לצוד את החיות המזיקות. איגוד הציידים בחיפה אינו מרטה לחבריו לצוד בשבת באותם המסקים שאינם מרשים זאת, כל המסקים הללו הם ביתם של שומרי-השבת, והם רשאים לעשות בו כרצונם, ואין זה ענין של הוראת חוק.

אשר לטעיף 12: - לפי הטעיף הזה, גם את בית-הקירור בחיפה אפשר יהיה להחרים, מפני שהוא מאחסן את הצייד שלנו.

ד"ר פרוינד:

אין זה נכון. בית-הקירור אינו אחראי עבור מה שמצא במחסניו.

סר ון-הלדר:

מה שנוגע למועצות האזוריות - גם כאן המדובר הוא בלתי הגיוני, כי הצייד אינו שייך למסק שבמביתו נמצא העוף הנצוד, אלא למדינה כולה. בחוץ-לארץ לא קיימים חוקים חמורים בענין זה כמו בארץ. אם חושבים שהציידים הם פושעים ועבריינים - בטלו את רשיון הצייד במדינה, אולם כשם שאין אנו רוצים לעשות עוול למדינה, כן אין אנו רוצים שהמדינה תעשה עוול לנו.

י. אורי:

החוק הוא חוק להגנת החיות. ברצוני לסאול בקשר עם כך: האם הציידים מתמצאים בחיות הארץ? האם יש עליהם חובה כלשהי להכיר אותן?

שאלה שניה: המסמלה נותנת רשיונות לצייד. האם אגודת הציידים בודקת את האנשים לפני שהם מקבלים את הרשיון, אם הם מתאימים להיות ציידים לפי כל התנאים?

אשר למרחק של 500 מטר מבית: - בשבילי קובע לא המרחק של 500 או 400 מטר מהבית, אלא הכיוון אליו יורדים. אם יורדים במרחק של 300 מטר מבית, לכיוון החוצה - נוח, אולם אם יורדים במרחק של 500 מטר לכיוון הבית - אין זה אותו דבר. שאלתי היא: האם הביא בחשבון את הכיוון ולא רק את המרחק? והאינכם חושבים שמוטב היה להדגיש זאת בחוק?

אתם עצמכם ציינתם שאצלנו מקבלים רשיונות לרובה טו-טו. ישנם עבריינים בענין זה, וקרו גם אסונות. נגד העבריינים יש לנקוט בצעדים המתאימים. מדוע אתם מתנגדים לאמצעים חמורים? הארץ שלנו היא צפופה מאד, והאם אינכם רואים הכרח בתקנות חמורות כדי להגן על האנשים?

הינ'ר א. כהן:

בענין המרחק של 500 מטר: - אני מבין שצריך לספור עליו כאשר באים לצוד במביתות מקום יסוב. אולם מה עושים אם המסק עצמו טומין ציידים כדי לצוד חיות מזיקות? כיצד נוהגים אז בענין המרחק?

סר גוטגלד:

ישנו טעיף 6, המדבר על רשיונות מיוחדים.

הינ'ר א. כהן:

בענין העונשים החמורים - אתם מציעים לבטל את הטעיף המנהיג אותם. ויה תעשו אם בכל זאת יהיה עבתינים והטעיף הזה לא יהיה?

א.ב.

ועדת הכלכלה
23.8.54

האגודות בחיפה ובחל-אביב צריכות להיות
אחראיות לחבריהן, וזאת במסצעות צפצפום

סר ון-חלדר:

טספר הזו ברים.

בסעיף 13(ג) מדובר על אדם שארכ לחיה לאסור
לו לצוד אותה, אם שוסר תופס אדם עם רובה,
הוא טסיק סכך שהאדם התכוון לצוד. מולט כיצד אפשר להוכיח שאותו אדם
התכוון דוקא לצוד חיה שאסור לו לצודה?

היו"ר א. כהן:

הכוונה היא בעיקר לחיות סותרות בעונה האסורה,
או לחיות שאסור לצוד אותן בכלל.

ד"ר פרנינג:

באיזה מופן אפשר לקבוע אם אדם אורב לצוד
ציד אסור - זה ענינה של התביעה להוכיח
בבית-המספט. אולם צריך להיות סעיף בחוק האוסר על ציד אסור.

סר שלגי:

לדעתי עם החנק צריך להיות לא: "חוק חיות
הבר", "אלא: "חוק הציד", כי כמון לא דיברנו
על הגנת חיות-הבר אלא על הגנת הציידים. מדוע נתנו דוקא את השם הזה
לחוק?

ע. סימון:

אני בדרך-כלל מתנגד לציד. אולם הייתי רוצה
לשאול: מה עושים עם הבשר והעור של הצייד?

ר. פלדמן:

לא כולם מוכלים את הבשר. גם אני איננו אוכל
בשר אסור. אני מוסר אותו או מחליף אותו

ו. חלדר:

במטהו אחד.

לשאלות ששאל חבר הכנסת אורי:-

סר גרינוולד:

מה שנוגע לידיעת חיות הבר - אנו עורכים
קורסים לידיעת החיות. אנו מוסרים חיות לגן-החיות ולמילוי. אנו מלמדים
את הציידים שלנו לדעת את הצייד ואת החיות.

מה שנוגע לענין הרסיון:- בחוק המוצע, סעיף
15(9) הוצע על-ידינו. אנו דורשים סכל חבר שיבטיח את עצמו נגד צד שלישי.
איננו מסכימים לכך שחבר יפגע אולי במישהו, לא יהיה סבוטח, ולא יוכל
לסלם למשפחת הנפגע סכומים גדולים כפי שיידרש. לכן גם דרשנו שהרסיון ייבתן
רק לציידים שאורגנים.

אולי כדאי שחברי הוועדה יכינו שאלות מראש,
ואנו נסיב עליהן בכתב.

סר ון-חלדר:

מה שנוגע לשאלתו של חבר הכנסת אורי בענין
הכיוון:- טווח רובה הציד הוא 70-80 מטר, כך
שאין זה משנה לאיזה צד יוריים, אם המרחק מהבית הוא 500 מטר. ברור שהצייד
ישים-לב לא לירות בחברו או באדם אחר העומד על-ידו.

סר ורבר:

אני מציע שמסרד החקלאות ואגודות הציידים
ישבו בשבוע הבא יחד, וינסו להגיע לידי סיכום
ביניהם. אם לא יצליחו ללבן ביניהם את הדברים - יבישו לבו אגודות
הציידים את הצעותיהם בכתב, ואנו ניוון בהן באחת מישיבות-יצו הבאות.

היו"ר א. כהן:

(הישיבה נבעלה בטעה 20.30)